

Development of Learning Activities Packages on Thai Wisdom and Culture in the Rattanakosin Period, Social studies, Religion and Culture Department for Mathayom Suksa 3, Wang Mok Pittayakom School, Wachirabarami District, Phichit Province

Suthat Boonphrom¹ and Chaowarit Jongkatkorn²

Received: May 01, 2023

Revised: October 29, 2023

Accepted: January 12, 2024

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the efficiency of learning activities packages on Thai wisdom and culture in the Rattanakosin period for Mathayom Suksa 3 students at Wang Mok Pittayakhom School, Wachirabarami District, Phichit Province according to the criteria of 80/80; 2) to compare the learning achievement before and after learning activities packages; and 3) to study the satisfaction of students towards learning with the learning activities packages. The sample group consisted of 24 Mathayom Suksa 3 students at Wang Mok Pittayakhom School, using a simple random sampling, using the classroom as the sampling unit. The research instruments consisted of 1) learning activities packages on Thai wisdom and culture in the Rattanakosin period, 2) learning activities plans, 3) learning achievement test on Thai wisdom and culture in the Rattanakosin period, and 4) questionnaires on opinions towards learning management with the learning activities packages. Mean, standard deviation, and t-test were used to analyze data. The research results found that 1) the learning activities packages on Thai wisdom and culture in the Rattanakosin period for Mathayom Suksa 3 students at Wang Mok Phittayakhom School had an efficiency of 83.67/84.31, 2) the learning achievement of students before and after learning with the learning activities packages had a higher score after learning than before learning with

¹ Wangmokpittayakom School

² Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: aoy50411452@gmail.com, Tel. 098-9906283

a statistical significance level of .05, and 3) the satisfaction of students with learning with the learning activities packages was overall at a high level overall ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.72).

Keywords: Learning Activities Packages, Thai Wisdom and Culture, Rattanakosin
Period

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย สมัย
รัตนโกสินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพิจิตร

สุทัศน์ บุญพรหม¹ และเชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์²

Received: May 01, 2023

Revised: October 29, 2023

Accepted: January 12, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพิจิตร ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม จำนวน 24 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ 2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม มีประสิทธิภาพ 83.67

¹ โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม

² มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Corresponding author, e-mail: aoy50411452@gmail.com, Tel. 098-9906283

/84.31 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, $S.D. = 0.72$)

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย, สมัยรัตนโกสินทร์

บทนำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม ประกอบด้วย 5 สาระ ดังนี้ คือ สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคมสาระเศรษฐศาสตร์ สาระประวัติศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์ ในการจัดการเรียนรู้สาระประวัติศาสตร์ จะเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องเรียนรู้เรื่องขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นตนเอง วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเองครอบครัว และท้องถิ่นของตน (โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม, 2564)

ผู้วิจัยทำที่หน้าสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสาระประวัติศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดของรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะจะเน้นในด้านความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการวิเคราะห์ สร้างทักษะในเรื่องต่าง ๆ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา แต่ในการจัดการเรียนรู้อย่างกล่าว นักเรียนยังไม่บรรลุตามจุดประสงค์เพราะยังมีหน่วยการเรียนรู้บางเรื่องที่น่าสนใจเรียนรู้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 24 ในรายวิชาประวัติศาสตร์ 6 มาพูดคุยและให้ผู้เรียนสะท้อนการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ดังกล่าวแล้วนำมาสรุป พบว่า หน่วยการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์เพราะเนื้อหามีความซับซ้อนและหลากหลาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จากหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ค้นหาเทคนิค วิธีการ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมพร้อมทั้งได้สอบถามและสัมภาษณ์นักเรียน ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ถึงรูปแบบวิธีการ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุดก็ พบว่า การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนเบื่อหน่ายและไม่สนใจการเรียนวิชาสังคมศึกษาได้ โดยการจัดการเรียนรู้จะเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา ทำให้สามารถแก้ปัญหาทาง การศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานและมีความสุข เพราะลักษณะของชุดกิจกรรมก็จะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการสร้างเพื่อให้ผู้ใช้บรรลุเป้าหมายของการเรียนที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้า ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม เพื่อที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนมีสมรรถนะและทักษะที่เหมาะสมในปัจจุบันรวมทั้งเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม ตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยใช้แบบการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวน 97 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม อำเภอ วชิรบาร์มี จังหวัดพิจิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 24 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ จำนวน 5 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เรื่อง การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

ชุดที่ 2 เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ชุดที่ 3 เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในยุคการเปลี่ยนแปลงสู่สมัยใหม่

ชุดที่ 4 เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยประชาธิปไตย

ชุดที่ 5 เรื่อง รัชการที่ 9 และสมเด็จพระราชินีนาถกับผลงานภูมิปัญญา

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ของลิเคิร์ท แบบ 5 ระดับ

วิธีการดำเนินงานวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำนวัตกรรมชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปใช้จัดกิจกรรมกับกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมด้วยตนเองใช้เวลารวมทั้งสิ้น 5 ชั่วโมง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ทั้งนี้ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนตามขั้นตอนดังนี้

1. การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ แล้วทำการเก็บข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่ละเรื่องได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น

3. การทดสอบหลังเรียน (Post-test) เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการศึกษาแล้วให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบก่อนเรียน

4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหลังจากการทดสอบหลังเรียน

5. นำผลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมเรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ก่อนและหลังการเรียนรู้ และศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม มีผลดังต่อไปนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 83.67/84.31

ตารางที่ 1 ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม

	คะแนนจากการทดสอบระหว่างเรียน (E_1)						คะแนนจากการทดสอบหลังเรียน (E_2)
	ชุด 1	ชุด 2	ชุด 3	ชุด 4	ชุด 5	รวม	
คะแนนเต็ม	10	10	10	10	10	50	30
$\bar{X}$	8.71	8.42	7.92	8.54	8.25	41.83	25.29
S.D.	0.86	0.88	0.88	0.88	1.15	0.96	1.20
ร้อยละ	87.08	84.17	79.17	85.42	82.50	83.67	84.31

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	24	30	15.25	1.03	37.79**
หลังเรียน	24	30	25.29	1.20	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.72)

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	เรื่อง	n=24		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
	ด้านครูผู้สอน			
1	ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน	4.13	1.02	มาก
2	ครูจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยความสามารถ และเพศ ชาย-หญิงอย่างเหมาะสม	4.33	0.56	มาก
3	ครูให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักเรียนในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	4.33	0.70	มาก
4	ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	4.21	0.88	มาก
5	ครูให้การเสริมแรงโดยการให้รางวัลแก่กลุ่มที่ทำกิจกรรมสำเร็จสูงสุด	4.29	0.62	มาก
	เฉลี่ย	4.25	0.77	มาก
	ด้านเนื้อหา			
6	ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	4.42	0.72	มาก
7	เนื้อหา ภาษา รูปแบบตรงกับความสนใจ และความต้องการของนักเรียน	4.38	0.71	มาก
8	เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปสู่ยาก	4.29	0.73	มาก
9	การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.46	0.66	มาก
	เฉลี่ย	4.39	0.70	มาก
	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			

ข้อ	เรื่อง	n=24		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
10	นักเรียนใช้สื่อสารการเรียนรู้ต่าง ๆ ร่วมกัน	4.17	0.92	มาก
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน	4.42	0.50	มาก
12	นักเรียนได้อธิบายความรู้ให้สมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มฟัง	4.33	0.56	มาก
13	นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.25	0.74	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพิจิตร อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ มีประสิทธิภาพ 83.67 /84.31 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยนำเสนอเนื้อหาอย่างชัดเจน ครบถ้วน ตรงตามประเด็นการวัดประเมินผลของตัวชี้วัด โดยผ่านการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหา และผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอจนเกิดความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของสุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2546) กล่าวไว้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำหรือ ตัวอย่างวิธีทำที่ไม่ยาวเกินไปเพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนและตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึกในส่วนของภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกหัดเหมาะกับวัยและพื้นฐานความรู้ของนักเรียน แยกแบบฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ยาวเกินไปและมีกิจกรรมหลายรูปแบบ เนื้อหาที่ใช้เป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและใกล้ตัวนักเรียนเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ได้เร็วในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ สามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนแต่ละคนได้มากที่สุด ฉะนั้นการทำแบบฝึกแต่ละเรื่องจึงมีตั้งแต่ง่าย ปานกลาง จนถึงระดับค่อนข้างยาก เพื่อให้ทุกคนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก นอกจากนี้ สี สัน รูปภาพ และข้อความ ที่มีในชุดกิจกรรมสามารถสร้างความเข้าใจและก่อให้เกิดความสนใจของนักเรียนได้ตั้งแต่หน้าปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย และหัวใจสำคัญ คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเป็นแบบแผนที่สามารถประเมินพัฒนาการและ

จำแนกความเจริญงอกงามของนักเรียนได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเทวา นามปัญญา (2561) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้น ม. 2 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้น ม. 2 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.95/85.24 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

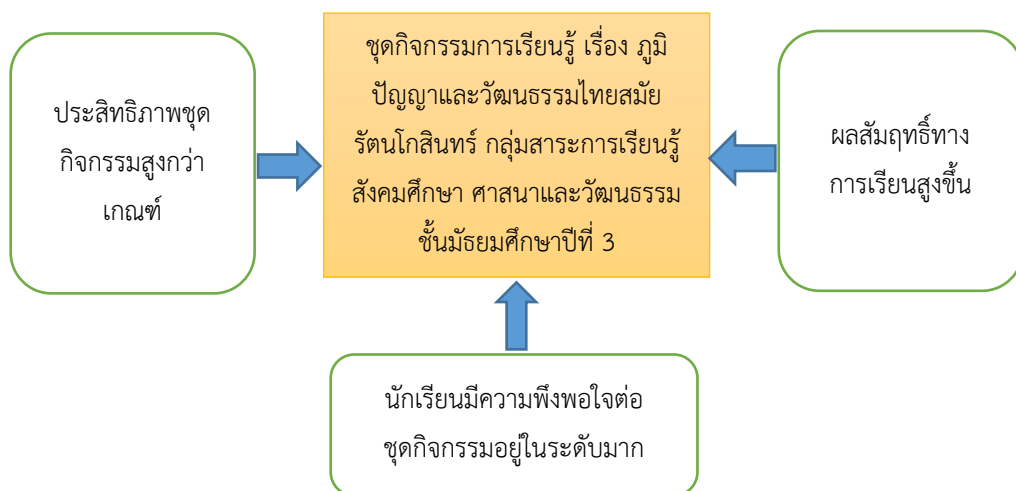
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้น ม. 3 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้น ม. 3 เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีระบบ เป็นขั้นตอน เนื้อหาเข้าใจง่าย โดยเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีความง่ายและค่า อำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดอย่างแท้จริง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ผู้วิจัยดำเนินการตามองค์ประกอบสำคัญที่สามารถส่งผลให้ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญาณธรณ์ พานเงิน (2559) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียง อย่างมีวิจรรย์ญาณ เรื่องชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้น ม.3 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ พบว่า ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของถนัดกิจ บุตรวงศ์ (2564) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้แนวคิดการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นป. 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้น ม. 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.72) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น สังเกตได้จากคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้อยู่ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิ

ปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น ฝึกปฏิบัติจริง ก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่เกิดการเบื่อหน่าย และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายมีความหลากหลาย มีภาพและสีสันสวยงาม สื่อความได้ดี น่าสนใจ ทำให้เกิดความพึงพอใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญลดา เทพวารินทร์ (2564) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หนูน้อยนักเศรษฐศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นป.5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 อยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภคพันธ์ ่องอาจ (2564) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย พบว่า นักเรียนที่เข้ารับการทดลองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม อำเภอชริบารมี จังหวัดพิจิตร ได้องค์ความรู้ใหม่ คือ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 83.67 /84.31 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม อำเภอชริบารมี จังหวัดพิจิตร มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม อำเภอชริบารมี จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับมาก

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ครูผู้สอนจะต้องใช้ควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และครูผู้สอนควรทำความเข้าใจ ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ให้ละเอียด
2. ก่อนนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ผู้สอนควรศึกษารายละเอียดและขั้นตอนการดำเนิน กิจกรรมจากคู่มือครูให้เข้าใจก่อนอย่างชัดเจน
3. ผู้สอนควรอธิบายและชี้แจงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าใจ ก่อนนำชุด กิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- กัณฐาภรณ์ พานเงิน. (2559). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้
ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรี
มารดาพิทักษ์. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน).
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ถนัดกิจ บุตรวงศ์. (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น
โดยใช้แนวคิด การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
วารสารบัณฑิตศึกษา, 18(80), 135-144.
- เทวา นามบุญหา. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการ
เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.
(รายงานการวิจัย). งานวิชาการ : โรงเรียนเมืองสมเด็จ.
- ธัญลดา เทพารินทร์. (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หนูน้อยนักเศรษฐศาสตร์ วิชา
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสารมหาจุฬ
นาครทรรศน์, 8(10), 263-270.
- ภคินทร์ งามอาจ. (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง
พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 9(1), 149-158.
- โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม. (2564). หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม พุทธศักราช
2564 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง
2564). งานวิชาการ : โรงเรียนวังโมกข์พิทยาคม.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2546). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. กรุงเทพฯ : ภาพ
พิมพ์.